

morepress

morepress.unizd.hr

SPONDE

RIVISTA DI LINGUE, LETTERATURE E CULTURE TRA LE DUE SPONDE DELL'ADRIATICO

ČASOPIS ZA JEZIKE, KNJIŽEVNOSTI I KULTURE IZMEĐU DVIJU OBALA JADRANA

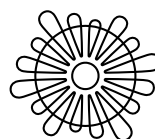
A JOURNAL OF LANGUAGES, LITERATURES AND CULTURES BETWEEN THE TWO ADRIATIC COASTS

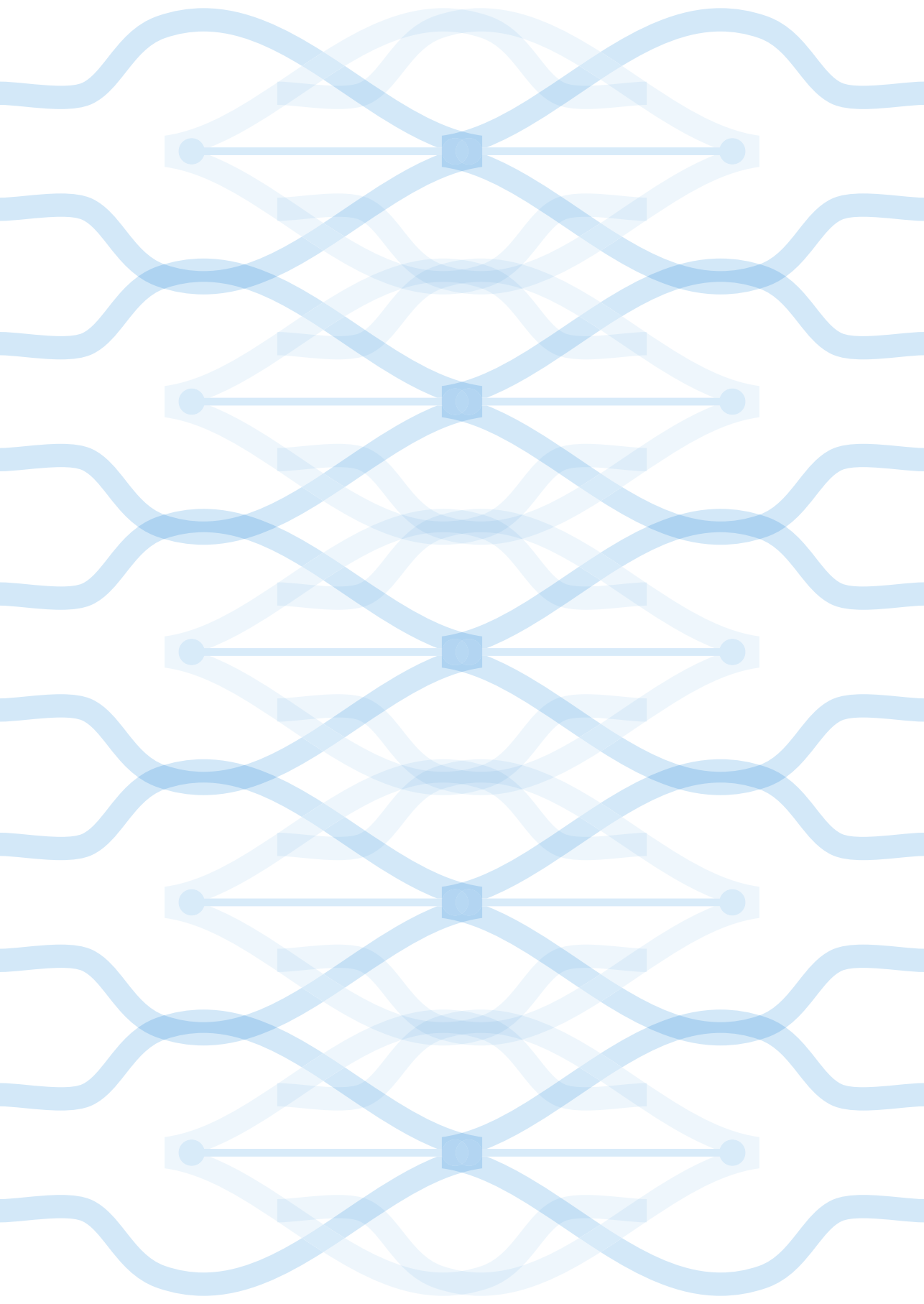
ISSN: 2939-3647

3/1 | 2024

SPONDE

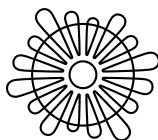
3/1 | 2024

RIVISTA DI LINGUE, LETTERATURE E CULTURE TRA LE DUE SPONDE DELL'ADRIATICO
ČASOPIS ZA JEZIKE, KNJIŽEVNOSTI I KULTURE IZMEĐU DVIJU OBALA JADRANA
A JOURNAL OF LANGUAGES, LITERATURES AND CULTURES BETWEEN THE TWO ADRIATIC COASTS

SPONDE

Zadar, 2024.

SPONDE

Časopis za jezike, književnosti i
kulture između dviju obala Jadrana

Izdavač

Sveučilište u Zadru
Mihovila Pavlinovića 1, 23000 Zadar,
Hrvatska

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost

Lena Mirošević, predsjednica

Adresa uredništva

Sponde
Sveučilište u Zadru,
Odjel za talijanistiku
Obala kralja Petra Krešimira IV/2
23000 Zadar, Hrvatska
Tel. 023/200-721
E-mail: sponde@unizd.hr

Glavna i odgovorna urednica

Iva Grgić Maroević (Sveučilište u Zadru)

Izvršni urednici

Boško Knežić (Sveučilište u Zadru)
Ivana Škevin Rajko (Sveučilište u Zadru)

Uredništvo

Nedjeljka Balić-Nižić (Sveučilište u Zadru)
Irena Marković (Sveučilište u Zadru)
Giovanna Scianatico (C.I.S.V.A.)
Emanuele Zinato (Università di Padova)

SPONDE

Rivista di lingue, letteratura e culture
tra le due sponde dell'Adriatico

Editore

Università di Zara
Mihovila Pavlinovića 1, 23000 Zadar,
Hrvatska

Commissione editoriale

Lena Mirošević, presidente

Indirizzo

Sponde
Sveučilište u Zadru,
Odjel za talijanistiku
Obala kralja Petra Krešimira IV/2
23000 Zadar, Hrvatska
Tel. 023/200-721
E-mail: sponde@unizd.hr

Direttrice

Iva Grgić Maroević (Sveučilište u Zadru)

Coordinatori editoriali

Boško Knežić (Sveučilište u Zadru)
Ivana Škevin Rajko (Sveučilište u Zadru)

Comitato di redazione

Nedjeljka Balić-Nižić (Sveučilište u Zadru)
Irena Marković (Sveučilište u Zadru)
Giovanna Scianatico (C.I.S.V.A.)
Emanuele Zinato (Università di Padova)

SPONDE

A Journal of Languages, Literatures and
Cultures between the two Adriatic Coasts

Publisher

University of Zadar
Mihovila Pavlinovića 1, 23000 Zadar,
Hrvatska

Publishing Committee

Lena Mirošević (Chair)

Address of the Editorial Board

Sponde
Sveučilište u Zadru,
Odjel za talijanistiku
Obala kralja Petra Krešimira IV/2
23000 Zadar, Hrvatska
Tel. 023/200-721
E-mail: sponde@unizd.hr

Editor-in-Chief

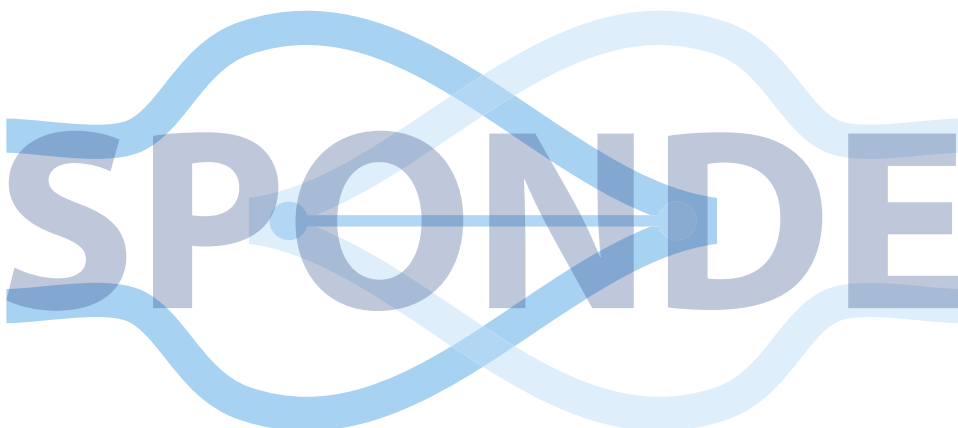
Iva Grgić Maroević (Sveučilište u Zadru)

Executive Editors

Boško Knežić (Sveučilište u Zadru)
Ivana Škevin Rajko (Sveučilište u Zadru)

Editorial Board

Nedjeljka Balić-Nižić (Sveučilište u Zadru)
Irena Marković (Sveučilište u Zadru)
Giovanna Scianatico (C.I.S.V.A.)
Emanuele Zinato (Università di Padova)

Znanstveni

savjet časopisa

Luca Badini Confalonieri (Università di Torino), Maja Bezić (Sveučilište u Splitu), Angela Fabris (Alpen-Adria-Universität Klagenfurt), Patrizia Farinelli (Univerza v Ljubljani), Diana Kastrati (Qendra e Studimeve dhe Publikimeve për Arbëreshët, Tiranë), Vesna Kilibarda (Univerzitet Crne Gore, Podgorica), Persida Lazarević Di Giacomo (Università degli Studi "G. d'Annunzio" Chieti-Pescara), Živko Nižić (Sveučilište u Zadru), Ivica Peša Matracki (Sveučilište u Zagrebu), Sanja Roić (Sveučilište u Zagrebu), Giampaolo Salvi (Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), Bölcsészettudományi Kar, Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék, Budapest), Sandra Tamaro (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli), Rita Tolomeo (Università La Sapienza, Roma), Nives Zudič Antonič (Univerza na Primorskem, Koper)

Lektorica za engleski jezik

Marina Veverec

Vizualni identitet časopisa

Ladislav Cvetkovski (Fakultet za likovni umetnosti, Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij", Skopje)

Časopis izlazi dvaput godišnje.

Comitato scientifico

Luca Badini Confalonieri (Università di Torino), Maja Bezić (Sveučilište u Splitu), Angela Fabris (Alpen-Adria-Universität Klagenfurt), Patrizia Farinelli (Univerza v Ljubljani), Diana Kastrati (Qendra e Studimeve dhe Publikimeve për Arbëreshët, Tiranë), Vesna Kilibarda (Univerzitet Crne Gore, Podgorica), Persida Lazarević Di Giacomo (Università degli Studi "G. d'Annunzio" Chieti-Pescara), Živko Nižić (Sveučilište u Zadru), Ivica Peša Matracki (Sveučilište u Zagrebu), Sanja Roić (Sveučilište u Zagrebu), Giampaolo Salvi (Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), Bölcsészettudományi Kar, Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék, Budapest), Sandra Tamaro (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli), Rita Tolomeo (Università La Sapienza, Roma), Nives Zudič Antonič (Univerza na Primorskem, Koper)

Revisione testi in lingua inglese

Marina Veverec

Identità viva della rivista

Ladislav Cvetkovski (Fakultet za likovni umetnosti, Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij", Skopje)

La rivista esce con cadenza semestrale.

International Advisory

Board

Luca Badini Confalonieri (Università di Torino), Maja Bezić (Sveučilište u Splitu), Angela Fabris (Alpen-Adria-Universität Klagenfurt), Patrizia Farinelli (Univerza v Ljubljani), Diana Kastrati (Qendra e Studimeve dhe Publikimeve për Arbëreshët, Tiranë), Vesna Kilibarda (Univerzitet Crne Gore, Podgorica), Persida Lazarević Di Giacomo (Università degli Studi "G. d'Annunzio" Chieti-Pescara), Živko Nižić (Sveučilište u Zadru), Ivica Peša Matracki (Sveučilište u Zagrebu), Sanja Roić (Sveučilište u Zagrebu), Giampaolo Salvi (Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), Bölcsészettudományi Kar, Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék, Budapest), Sandra Tamaro (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli), Rita Tolomeo (Università La Sapienza, Roma), Nives Zudič Antonič (Univerza na Primorskem, Koper)

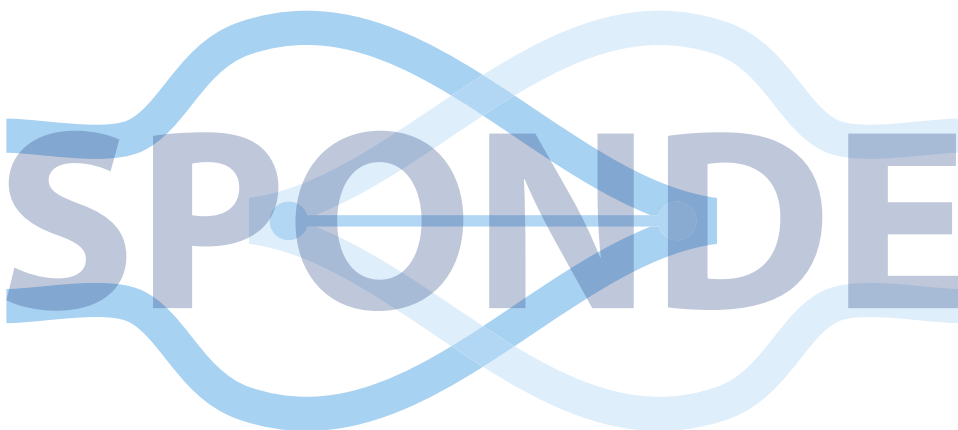
English Language Editing

Marina Veverec

Visual Identity of the Journal

Ladislav Cvetkovski (Fakultet za likovni umetnosti, Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij", Skopje)

The Journal is published twice a year.

KAZALO / INDICE / TABLE OF CONTENTS

Riječ unaprijed / Qualche parola d'introduzione / By Way of Introduction (<i>Iva Grgić Maroević</i>)	7-9
DUBRAVKA DUBRAVEC LABAŠ Deledda i Zagorka: dvije autorice kao dva književna lika? <i>Deledda and Zagorka: Two Authors as Two Literary Characters?</i>	11-38
OLIVERA POPOVIĆ Traduzioni e compilazioni del libro di viaggio di Vialla de Sommières sul Montenegro nelle riviste triestine <i>Translations and Compilations of Vialla de Sommières'</i> <i>Travel Book on Montenegro in Trieste Magazines</i>	39-54
LUCIJA ŠIMIČIĆ Some Aspects of Lexical Variation in Na-Našo/-u (Molise, Italy) <i>Alcuni aspetti della variazione lessicale in na-našo/-u (Molise, Italia)</i>	55-68
GLORIA STOJNIĆ Istroveneto a Torre e il suo repertorio lessicale nel campo semantico dell'abbigliamento <i>Istro-Venetian Dialect of Tar and its Lexical Repertoire</i> <i>in the Semantic Field of Clothing</i>	69-102
PRIKAZI KNJIGA • SEGNALAZIONI LIBRI • BOOK REVIEWS	
DORA KAPETANOVIĆ Tommaseo, Niccolò. 2020. <i>Canti corsi</i> , Annalisa Nesi (a c. di). Milano: Fondazione Pietro Bembo / Ugo Guanda Editore	103-105

RIJEČ UNAPRIJED

Peti broj časopisa SPONDE otvara se člankom koji proučava paralele između autobiografskih djela dviju spisateljica, gotovo vršnjakinja, rođenih krajem devetnaestoga stoljeća - Talijanke Grazije Deledde i Hrvatice Marije Jurić Zagorke. U njemu Dubravka Dubravec Labaš analizira žensko „ja“ u Deleddinom romanu *Cosima*, i Zagorkinom *Kamenu na cesti*.

Olivera Popović proučava pak talijanske prijevode i kompilacije francuskoga djela koje je izvor dragocjenih informacija o Crnoj Gori početkom devetnaestoga stoljeća, tj. *Voyage historique et politique au Monténégro* Vialle de Sommièresa.

Budući da je marginalnost jedna od povlaštenih tema časopisa SPONDE, osobito su nam zanimljivi i prilozi koji slijede: “Neki aspekti leksičke varijacije u Na-Našo/-u”, o moliškome hrvatskome, Lucije Šimičić, kao i “Istrovenetski u Toru i njegov leksički repertoar u semantičkome polju odjeće” Glorie Stojnić, koji pruža važne podatke o tom dijalektu i njegovome životu u malomu mjestu zapadne obale Istre.

Broj se zaključuje prikazom izdanja djela *Canti Corsi* Nikole Tommasea što ga je priredila Annalisa Nesi, knjige koja pripada jamstvima istraživanja baštine ovoga velikana, pripadnika kulturâ obiju jadranskih obala.

Iva Grgić Maroević

QUALCHE PAROLA D'INTRODUZIONE

Aprire il quinto numero della rivista SPONDE un articolo che studia i parallelismi tra le opere autobiografiche di due scrittrici quasi coetanee, nate verso la fine dell'Ottocento: l'italiana Grazia Deledda e la croata Marija Jurić Zagorka. La studiosa Dubravka Dubravec Labaš analizza infatti l'io femminile nel romanzo deleddiano *Cosima* e, rispettivamente, in *Kamen na cesti* (“Una pietra per strada”) di Zagorka.

Olivera Popović studia invece le traduzioni e le compilazioni italiane di un'opera francese, fonte di preziose informazioni sul Montenegro del primo Ottocento, il *Voyage historique et politique au Monténégro* di Violla de Sommières.

Essendo la marginalità uno degli argomenti privilegiati dalla rivista SPONDE, sono di particolare interesse anche i due contributi che seguono: “Alcuni aspetti della variazione lessicale in na-našo/-u”, sul croato molisano, di Lucija Šimičić, nonché “L'istoveneto a Torre e il suo repertorio lessicale nel campo semantico dell'abbigliamento” di Gloria Stojnić, che fornisce importanti dati sul suddetto dialetto così come esso vive ancora in questa località della costa occidentale dell'Istria.

Chiude il numero la presentazione dell'edizione dei *Canti Corsi* di Niccolò Tommaseo a cura di Annalisa Nesi, un volume che garantisce la continuità delle ricerche sul patrimonio legato a questo Grande che appartiene ad ambedue le sponde dell'Adriatico.

Iva Grgić Maroević

BY WAY OF INTRODUCTION

The fifth issue of the SPONDE journal opens with an article which studies the parallels between the autobiographic works of two writers of almost the same age, born towards the end of the nineteenth century: the Italian Grazia Deledda and the Croatian Marija Jurić Zagorka. Dubravka Dubravec Labaš analyzes the female ego in Deledda's novel *Cosima* and, respectively, in Zagorka's *Kamen na cesti* ("A Stone on the Road").

Olivera Popović studies the Italian translations and compilations of a French work, a source of precious information on Montenegro in the early nineteenth century, *the Voyage historique et politique au Monténégro* by Violla de Sommières.

Since marginality is one of the privileged topics of the SPONDE journal, the following two contributions are also of particular interest: "Some Aspects of the Lexical Variation in Na-Našo/-u" about the Molise Croatian, by Lucija Šimičić, as well as "Istro-Venetian dialect of Tar and its Lexical Repertoire in the Semantic Field of Clothing" by Gloria Stojnić, which provides important data on the aforementioned dialect and the fact that it still lives in this location on the western coast of Istria.

The issue closes with the presentation of the edition of *Canti Corsi* by Niccolò Tommaseo, edited by Annalisa Nesi, a volume that guarantees the continuity of research on the heritage related to Tommaseo, who belongs to both shores of the Adriatic.

Iva Grgić Maroević

